

SPRAWOZDANIE Z POSIEDZENIA OBSERWATORIUM RYNKU MLEKA W DNIU 13.12.2019 r.

W dniu 13 grudnia 2019 roku w Brukseli odbyło się posiedzenie Obserwatorium Rynku Mleka. W spotkaniu uczestniczyli eksperci reprezentujący wszystkie ogniwa łańcucha dostaw, zaczynając od producentów mleka a kończąc na handlu.

Spotkanie rozpoczęto omówieniem aktualnej sytuacji w Unii Europejskiej. W okresie od stycznia do października 2019 roku skup mleka wzrósł o 0,4% w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku. W samym październiku wzrost wyniósł 0,3% w UE. Największy wzrost odnotowany był w Luksemburgu o 7,5%, na Węgrzech o 4,2%, na Cyprze o 4,1%, w Wielkiej Brytanii o 3,9% oraz w Hiszpanii o 2,5%. Spadek skupu miał miejsce w jedenastu krajach członkowskich, z czego największy odnotowano na Malcie o 5,2%, w Chorwacji o 5,0%, Irlandii o 3,6% oraz na Litwie 3,2%. W okresie dziesięciu miesięcy bieżącego roku wzrosła produkcja masła o 3,9%, śmietany o 2,7%, odtłuszczonego mleka w proszku o 0,6%, pełnego mleka w proszku o 0,1%. Produkcja masła w dużym stopniu we wrześniu wzrosła w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Francji, Holandii i w Polsce. W analizowanym okresie zmniejszono produkcję mleka pitnego o 3,3%, napojów fermentowanych o 0,3% oraz serów o 0,2%. Cena mleka w październiku osiągnęła poziom 34,9 EUR/100 kg i była o 1,6% wyższa niż we wrześniu oraz o 3,3% wyższa niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Przewiduje się, że w listopadzie cena odnotuje kolejny niewielki wzrost i ukształtuje się na poziomie 35 EUR/100 kg. W październiku średnia cena odtłuszczonego mleka w proszku wynosiła 250 EUR/100 kg i była o 50% wyższa od ceny w roku 2018, ceny masła natomiast spadły o 18% i osiągnęły poziom 368 EUR/100 kg.

Na rynkach światowych zaobserwować można znaczące zmiany w cenach produktów mleczarskich. Dokładne dane zaprezentowane są w tabeli 1. W Unii Europejskiej w grudniu w porównaniu z grudniem 2018 roku, ceny mleka w proszku miały tendencje wzrostowe, natomiast ceny masła i sera Cheddar były niższe. W Stanach Zjednoczonych spadek odnotowały jedynie ceny masła, natomiast w Oceanii ceny analizowanych produktów miały tendencje wzrostowe.

Tabela 1. Światowe ceny artykułów mleczarskich

w US\$/t	08/12/2019			Grudzień 2018			Zmiany w % (do 2018 r.)		
	EU	Oceania	USA	EU	Oceania	USA	EU	Oceania	USA
masło	4 014	4 063	4 267	5 243	3 800	4 921	-23%	+7%	-13%
OMP	2 735	3 088	2 767	1 834	1 975	1 992	+49%	+56%	+39%
PMP	3 340	3 375	3 968	3 098	2 638	3 417	+8%	+28%	+16%
Cheddar	3 489	3 988	4 320	3 566	3 263	2 985	-2%	+22%	+45%

Poziom odtłuszczonego mleka w proszku w europejskich magazynach jest stabilny, następuje stopniowa redukcja prywatnych zapasów, dzieje się tak z powodu ograniczonego wzrostu produkcji oraz dużym zainteresowaniem ze strony importerów. Zapasy masła do września były wysokie, ale przewiduje się, że do końca roku osiągną normalny poziom. Nadal wysokie pozostają zapasy sera.

W okresie styczeń – wrzesień bieżącego roku globalna produkcja mleka utrzymuje się na stabilnym poziomie, jest o 0,2% niższa niż w tym samym okresie 2018 roku. Produkcja mleka w UE wzrosła o 0,5%, w Stanach Zjednoczonych o 0,2%. W przypadku pozostałych graczy odnotowano ograniczenie produkcji: w Australii o 7,7%, w Argentynie o 3,2%, w Nowej Zelandii o 0,5% oraz Urugwaju o 6%.

Perspektywy dla eksportu są bardzo dobre. Łączny globalny eksport w okresie styczeń – wrzesień był na podobnym poziomie jak w zeszłym roku, jednak oczekuje się wzrostu w ostatnich miesiącach. Z roku na rok, w przypadku niektórych produktów mleczarskich, rośnie znaczenie Unii Europejskiej w eksporcie światowym. UE jest największym eksporterem sera, okresie styczeń – wrzesień europejski eksport sera wzrósł o 4,3%. Drugim znaczącym eksporterem są Stany Zjednoczone. W przypadku masła wiodącą pozycję w eksporcie zajmuje Nowa Zelandia, tuż za nią jest Unia Europejska. Unijny eksport w analizowanym okresie wzrósł o 27,1%, natomiast światowy eksport masła w tym samym czasie został ograniczony o 2,2%. Eksport odtłuszczonego mleka w proszku z UE wzrósł o 27,9% w dziesięciu miesiącach bieżącego roku. Obecnie Unia Europejska zajmuje pierwsze miejsce w światowym eksporcie OMP, natomiast rośnie coraz bardziej znaczenie Stanów Zjednoczonych. W przypadku pełnego mleka w proszku światowy eksport należy do Nowej Zelandii, jej udział jest około dwa razy większy niż UE. Światowy eksport PMP w okresie styczeń – wrzesień 2019 r. wzrósł o 3,2%, natomiast unijny został ograniczony o 15,4%. W handlu zagranicznym rośnie coraz bardziej znaczenie rynku chińskiego. Chińscy importerzy najbardziej zainteresowani są pełnym mlekiem w proszku, serwatką w proszku oraz odtłuszczonym mlekiem w proszku. Najważniejszym produktem importowym dla Stanów Zjednoczonych jest ser, następnie serwatka w proszku, masło.

Długoterminowe perspektywy przewidują spadek spożycia mleka pitnego i jogurtów, natomiast coraz większym zainteresowaniem ze strony konsumentów będą cieszyć się masło, śmietana, ser. We Francji coraz większe znaczenie ma produkcja mleka ekologicznego, jej udział w ogólnej produkcji mleka wynosi około 10%. Produkty mleczarskie mają coraz większą konkurencję ze strony napojów i produktów pochodzenia roślinnego.

Komisja Europejska zaznacza, że rynek mleczarski obecnie jest stabilny o pozytywnych trendach, głównie przyczynia się do tego zrównoważona globalna produkcja i duży popyt. Mimo pozytywnych perspektyw jest wiele niepewności, które mogą wpłynąć na światowe i europejskie mleczarstwo: spowolnienie wzrostu gospodarczego na świecie, spory handlowe, Brexit.

EMB – wszystkie prezentacje pokazują, że na rynku jest bardzo dobra sytuacja, jednak rolnicy tak nie uważają i z tego powodu w wielu krajach odbywają się protesty.

Eucolait – nikt nie powiedział, że sytuacja rolników jest dobra, prezentowane są fakty dotyczące rynku jako całości. Omówiona została globalna sytuacja, perspektywy na eksportu, to oczywiście wpływa na sytuację gospodarstw.

EMB – nie można pomijać rosnących kosztów produkcji, nawet podczas omawiania globalnej sytuacji. Wielu rolników jest na granicy opłacalności, wielu z nich decyduje się na zamknięcie działalności. Nie może być tak, że na posiedzeniach Obserwatorium Rynku Mleka głównymi uczestnikami są przedstawiciele handlu.

Komisja Europejska – uczestnikami posiedzeń są przedstawiciele wszystkich ogniw łańcucha dostaw, od producentów poprzez przetwórców i oczywiście handel. Kwestie dotyczące kosztów również są poruszane.

EDA – w najbliższym czasie sektor mleczarski będzie musiał zmierzyć się z Brexitem, który może okazać się bardzo dotkliwy oraz z cłami nałożonymi przez USA.

Komisja Europejska – negocjacje z Wielką Brytanią są prowadzone, na pewno będzie łatwiej ustalić wszystkie szczegóły niż w przypadku rosyjskiego embarga.

Copa – należy zaznaczyć, że koszty produkcji rosną zdecydowanie szybciej niż cena.

Na zakończenie przewodniczący podziękował uczestnikom i tłumaczom.